

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Вступ до спеціальності. Ознайомча практика

Шифр та назва спеціальності

072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Інститут

ННІ Економіки, Менеджменту та Міжнародного бізнесу

Освітня програма

Фінанси і банківська справа

Кафедра

Обліку і фінансів (205)

Рівень освіти

Бакалавр

Тип дисципліни

Обов'язкова, Спеціальна (фахова)

Семестр

1

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Колесніченко Анастасія Сергіївна

Anastasiia.Koliesnichenko@khpi.edu.ua

К.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і фінансів

Автор понад 200 наукових та навчально-методичних праць. Провідний лектор з дисциплін: «Вступ до спеціальності. Ознайомча практика», «Основи управління фінансовими активами», «Обліково-аналітичне забезпечення діяльності фінансово-кредитних установ».

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Шевченко Марина Миколаївна

Marina.Shevchenko@khpi.edu.ua

К.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і фінансів

Автор понад 50 наукових та навчально-методичних праць. Викладання дисциплін: «Вступ до спеціальності. Ознайомча практика».

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна спрямована на ознайомлення студентів з порядком та особливостями процесу отримання освіти; основними поняттями, категоріями і теоріями фінансової науки, які визначають тенденції і закономірності функціонування й розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. Оволодіння студентами змістом дисципліни дозволить сформувати уявлення про систему знань за фахом і вимог, які висуваються до відповідної кваліфікації.

Мета та цілі дисципліни

Узагальнити та структурувати інформацію про вимоги та порядок здобуття вищої освіти в Україні, організацію навчального процесу в НТУ «ХПІ»; сформувати у студентів системні уявлення про зміст і особливості майбутньої професійної діяльності; ознайомити з можливостями працевлаштування, головними вимогами потенційних роботодавців; сформувати у студентів основні поняття і терміни, в межах спеціальності та спеціалізації.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота. Індивідуальне завдання у формі контрольної роботи. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- ЗК03. Здатність планувати та управляти часом
- ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні
- ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
- ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним
- ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)
- ЗК12. Здатність працювати автономно
- ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
- ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя
- ЗК15. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції на будь-яких інших проявів недоброчесності
- СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища
- СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури
- СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку
- СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації
- СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення
- СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку

Результати навчання

- ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причиннонаслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем
- ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем
- ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати
- ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку
- ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань
- ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави
- ПР23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 90 год. (3 кредити ECTS): лекції - 16 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 58 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Вивчення навчальної дисципліни ґрунтується на загальних компетентностях, сформованих у закладі загальної середньої освіти, необхідних для осмислення значущих питань щодо вибору напряму підготовки та вступу до спеціальності.

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Інтерактивні лекції з презентаціями, дискусії, семінари, індивідуальна та командна робота, дослідницька робота, робота з літературою та інформаційними джерелами, проблемне навчання.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Основи організації бізнесу в Україні

Світові економічні системи. Бізнес: теорія та економіко-правова природа. Бізнес в Україні: проблеми і тренди розвитку.

Тема 2. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти

Вища освіта в Україні: регулювання та підготовка здобувачів. Вища освіта в НТУ «ХП». Болонська система освіти в Україні.

Тема 3. Підготовка фахівців за спеціальностями 071 «Облік і оподаткування» та 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Освітньо-професійні програми «Облік, аудит і оподаткування» та «Фінанси і банківська справа». Навчальний план підготовки фахівців за спеціальностями 071 «Облік і оподаткування» та 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Комплекс навчально-методичного забезпечення дисциплін. Організація контролю якості знань студентів спеціальностей 071 «Облік і оподаткування» та 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Державна атестація студентів 071 «Облік і оподаткування» та 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Тема 4. Фінансова система та фінансовий ринок

Поняття фінансової системи, її структура, властивості та принципи побудови. Структура органів управління фінансами в Україні. Фінансовий ринок: складові та особливості функціонування.

Тема 5. Облік і система оподаткування в Україні

Поняття і види обліку. Бухгалтерський облік: сутність, ціль і його роль для бізнесу. Міжнародні стандарти та Кодекс етики професійних бухгалтерів. Функції податків та їх характеристика. Сутність та організація податкової системи.

Тема 6. Основні ознаки банківської системи та страховий ринок

Банківська система: суть та місце в фінансово-економічній системі країни. Принципи побудови та типи банківських систем. Сутність і функції страхування. Страховий ринок та його складові.

Тема 7. Аналіз господарської діяльності

Основні поняття та роль економічного аналізу. Мета, завдання та основні категорії економічного аналізу. Зв'язок економічного аналізу з іншими дисциплінами.

Тема 8. Кар'єрний розвиток і процес пошуку роботи

Процес кар'єрного розвитку. Кроки та етапи пошуку роботи. Самооцінка та її кроки. Поняття бухгалтерського аутсорсингу й види бухгалтерських послуг. 8.4 Тенденції розвитку ринку бухгалтерських послуг.

Теми практичних занять

Тема 1. Основи організації бізнесу в Україні

Тема 2. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти

Тема 3. Підготовка фахівців за спеціальностями 071 «Облік і оподаткування» та 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

- Тема 4. Фінансова система та фінансовий ринок
- Тема 5. Облік і система оподаткування в Україні
- Тема 6. Основні ознаки банківської системи та страховий ринок
- Тема 7. Аналіз господарської діяльності
- Тема 8. Кар'єрний розвиток і процес пошуку роботи

Теми лабораторних робіт

Лабораторні заняття не передбачені

Самостійна робота

Опрацювання лекційних матеріалів. Огляд літературних джерел та Інтернет-ресурсів за темами дисципліни. Виконання завдань поточного оцінювання (20%), зокрема: написання есе «Що я знаю про бізнес? І як він впливає на формування облікової та фінансової сфери діяльності?»; підготовка доповідей та презентацій до семінару; написання самостійних робіт; активна робота на практичних заняттях. Виконання індивідуального завдання у вигляді контрольної роботи (20%). Підготовка до завдань поточного семестрового контролю (20%) та підсумкової контрольної роботи (40%).

Література та навчальні матеріали

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Вступ до фаху: навчальний посібник / [Ситник Н. С., Дубик В.Я., Круглякова В.В.] ; за заг. ред. Н. С. Ситник. - Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. - 256 с.
3. Бруханський Р. Ф. Вступ до спеціальності : навчально-методичний посібник (для студентів спеціальності „Облік і оподаткування”). Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 134 с.
4. Підприємництво та основи бізнесу. Практикум: Навчальний посібник / [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.]; під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир : Житомирська політехніка, 2023. 280 с.
5. Облік, аудит і оподаткування: теорія та практика [Електронний ресурс] : навч. посібник / Т. В. Давидюк [та ін.] ; заг. ред. Т. В. Давидюк ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків, 2021. – 607 с. – URI: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/52695>
6. Фінанси, банківська справа та страхування. Грошовий обіг і публічні фінанси : підручник для бакалаврів / за ред. проф. П.О. Нікіфорова, доц. Н.А. Бак. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т, 2019. 296 с.
7. Колесніченко А.С. Формування компетентностей цифрових обліковців-аналітиків та фінансистів. Вища освіта за новими стандартами: виклики у контексті діджиталізації та інтеграції в міжнародний освітній простір: матеріали II Міжнародної науково-методичної конференції, 23 березня 2023 р., м. Харків. 2023. С. 81-84.
8. Колесніченко А.С. Інституціональні аспекти модернізації системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі. Review of transport economics and management. 2020. №4(20)/2020. 225 с. С. 136-143.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді: виконання індивідуального завдання у формі контрольної роботи (20%); підсумкової контрольної роботи (40%) та виконання самостійної роботи студента (40%).

40% самостійної роботи складаються з:

- 20% поточного оцінювання (включаючи есе, доповіді до семінару, бліц-опитування та роботу на практичних заняттях);

- 20% поточного семестрового контролю (теоретичні питання та практичне завдання).

Вид завдань	Частка, Кі	Оцінка/Бали, Бі	Кі*Бі
Есе	0,05	Б1	Б1*0,05
Семінар	0,05	Б2	Б2*0,05
Бліц-опитування	0,05	Б3	Б3*0,05
Інша активність на ПЗ	0,05	Б4	Б4*0,05
Індивідуальне завдання (К)	0,2	Б5	Б5*0,2
Поточні тести	0,2	Б6	Б6*0,2
Підсумкова КР	0,4	Б7	Б7*0,4
Всього	1,0	\sum Бі	\sum Бі * Кі

Залік виконується письмово та містить: 2 теоретичних питання різного рівня складності та 1 практичне завдання.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент має дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХП»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХП» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

Завідувач кафедри
Олександр МАНОЙЛЕНКО

Дата погодження, підпис

Гарант ОП
Марина ШЕВЧЕНКО

